

LUNDS
UNIVERSITET

BESLUT

2020-11-26

Dnr V 2020/1277

Utbildningsdepartementet

Rektor

Yttrande över betänkandet Gemensamt ansvar – en modell för planering och dimensionering av gymnasial utbildning

(Ert dnr U2020/03826/GV)

Lunds universitet har anmodats att lämna synpunkter på rubricerad remiss. Universitetet avger härmed följande synpunkter som utarbetats av universitetslektor Sinikka Neuhaus vid Humanistiska och teologiska fakulteterna.

I samband med att denna remiss skickades ut kom även betänkandet En mer likvärdig skola – minskad skolsegregation och förbättrad resurstilldelning (SOU 2020:28) då vissa av förslagen i de båda betänkandena avser samma eller närliggande områden och en bedömning i ett sammanhang kan behöva göras. Detta yttrande avser dock endast betänkandet Gemensamt ansvar – en modell för planering och dimensionering av gymnasial utbildning (SOU 2020: 33) och tar fasta på det som kan kopplas till lärarutbildning.

Inledningsvis kan konstateras att Lunds universitet ställer sig positiv till initiativet att föreslå hur utbildning inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna bättre kan planeras och dimensioneras utifrån regionala och nationella kompetensbehov samt att vid behov föreslå en finansieringsmodell för gymnasieskolan som i högre grad tar hänsyn till skolors varierande förutsättningar att bedriva en likvärdig utbildning.

Ett av utredningens syften är att trygga den nationella och regionala kompetensförsörjningen och här blir lärosätenas och lärarutbildningarnas roll intressant om än denna roll i utredningen inte ges särskilt stort utrymme. Kompetensutveckling och fort- eller vidareutbildning liksom forskning och utvecklingsarbete är självklara ingredienser för utbildningsväsendets kvalitet på kort och lång sikt.

Bristen på utbildade och legitimerade lärare är stor vilket gör det angeläget att satsa på kompetensutveckling för de som är i tjänst och för de som behöver komplettera till full behörighet. Sammantaget pekar detta på behovet av att skapa en robust men flexibel generell struktur som kan vara vägledande och appliceras för dessa olika ändamål och möjliggöra olika inriktningar i olika lokala miljöer vid olika tidpunkter. Denna professionsstruktur bör vara så flexibel att den kan omfatta alla professionella kategorier med tjänstgöring inom skol- och förskoleområdet, dvs. pedagogiska befattningar som kräver utbildning på högskolenivå, såsom lärare/förskollärare, skolledare, specialpedagoger/-lärare, studie- och yrkesvägledare, lärare i fritidshem/fritidspedagoger. Eftersom det idag är lärosätena som ansvarar för genomförande av de olika lärarprogrammen, olika påbyggnadsutbildningar, rektorsprogram mm är det naturligt att fördjupa och bygga ut lärosätenas redan väl etablerade samverkan med skolhuvudmännen genom att i denna även inkludera

generella strukturer för verksamma lärares och skolledares kompetensutveckling och vidareutbildning. Det bör även fortsättningsvis vara skolhuvudmännen som ansvarar för att deras personal genomgår ändamålsenlig kompetensutveckling. Men eftersom det är lärosätena som ansvarar för lärarnas grundutbildning fram till examen, är det önskvärt att det är lärosätena som i första hand ansvarar för den fort- och vidareutbildning som verksamma lärare, i samråd med sina arbetsgivare, väljer att genomföra.

Lunds universitet förordar att det ska finnas en struktur som länkar lärarutbildningarna (där huvudansvaret åvilar lärosätena) med huvudmännens kompetensutvecklingsinsatser samt fort- och vidareutbildningar (där huvudansvaret åvilar huvudmannen).

I den nya kompetensutvecklingsstrukturen måste skollagens krav på att skolans verksamhet ska vila på vetenskaplig grund vara centralt.

Eftersom Sverige kämpar med omfattande kompetensförsörjningsproblem i skolan, och eftersom detta förslag syftar till att både höja kvaliteten i skolan och att göra lärarprofessionerna mer attraktiva, anser Lunds universitet att det måste avsättas ytterligare resurser där sådana saknas för såväl lärosätena som huvudmännen för att detta nationella professionsprogram ska kunna realiserars.

Beslut

Beslut om att avge detta yttrande har fattats av undertecknad rektor i närvaro av stf förvaltningschef Cecilia Billgren efter hörande av Lunds universitets studentkårer och efter föredragning av universitetslektor Sinikka Neuhaus vid Humanistiska och teologiska fakulteterna.

Torbjörn von Schantz